

PRILOGA 1 (spremni dopis – 1. del):

 <p>REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO, ZNANOST IN INOVACIJE</p> <p>Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana</p> <p>gp.mvzi@gov.si</p>
Številka: 0140-13/2023-MIZS-35
Ljubljana, 14. 6. 2024
EVA
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Vlada Republike Slovenije se seznani s Poročilom Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije o opravljenem nadzoru nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije za leto 2022 ter nad delom direktorja agencije – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade: Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22), 48. člena Zakona o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02, 51/04 – EZ-A in 33/11 – ZEKom-C), 90. člena Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21 in 40/23) in v zvezi z Usmeritvami za opravljanje nadzora nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela javnih agencij št. 06000-3/2015/14 z dne 8.10.2015 je Vlada Republike Slovenije na .... seji dne ..... sprejela naslednji <p style="text-align: center;">S K L E P</p> Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije o opravljenem nadzoru nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije za leto 2022 ter nad delom direktorja agencije. <p style="text-align: right;">Barbara Kolenko Helbl generalna sekretarka</p> Priloge: <ul style="list-style-type: none">
- predlog sklepa Vlade Republike Slovenije
- obrazložitev predloga sklepa Vlade Republike Slovenije
- revidirano Letno poročilo Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije za leto 2022 in sklep Upravnega odbora Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije o sprejemu revidiranega Letnega poročila Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije za leto 2022 št. 410-37/2023-8 z dne 26.7.2023 ter poročilo neodvisnega revizorja z dne 23.6.2023
- soglasje Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije z dne 13.12.2023 k revidiranemu Letnemu poročilu Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije za leto 2022
- poročilo Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije o opravljenem nadzoru nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije za leto 2022 ter nad delom direktorja agencije
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva: <ul style="list-style-type: none">
- dr. Matjaž Krajnc, državni sekretar
- dr. Tomaž Boh, generalni direktor Direktorata za znanost in inovacije

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
5. Kratak povzetek gradiva:		
V predmetnem gradivu Vladi Republike Slovenije predlagamo, da se seznanijo s Poročilom Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije o opravljenem nadzoru nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije za leto 2022 ter nad delom direktorja agencije.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	uskladenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA/NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1		
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				
II. Finančne posledice za državni proračun				
Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:				

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

Gradivo nima finančnih posledic za proračun RS.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

Poslovnik Vlade RS predhodne objave tovrstnega vladnega gradiva ne predvideva.

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave: .....

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

– .

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano .....

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA/NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA/NE

dr. Igor Papič
MINISTER

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22), 48. člena Zakona o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02, 51/04 – EZ-A in 33/11 – ZEKom-C), 90. člena Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21 in 40/23) in v zvezi z Usmeritvami za opravljanje nadzora nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela javnih agencij št. 06000-3/2015/14 z dne 8.10.2015 je Vlada Republike Slovenije na .... seji dne ..... sprejela naslednji

S K L E P

Vlada Republike Slovenije se seznani s Poročilom Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije o opravljenem nadzoru nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije za leto 2022 ter nad delom direktorja agencije.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Sklep prejmejo:

1. Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije, Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana
2. Ministrstvo za finance, Župančičeva 3, 1502 Ljubljana
3. Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, Mestni trg 4, 1000 Ljubljana
4. Ministrstvo za javno upravo, Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana
5. Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije, Gregorčičeva 20, 1000 Ljubljana

OBRAZLOŽITEV:

Vlada Republike Slovenije je v sklepu številka 06000-3/2015/14 z dne 8. 10. 2015 določila Usmeritve za opravljanje nadzora nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela javnih agencij (v nadaljnjem besedilu: Usmeritve). V 3. točki predmetnih Usmeritev je Vlada Republike Slovenije pristojnim ministrstvom naložila, da enkrat letno poročajo o izvedbi nadzora nad zakonitostjo, strokovnostjo in učinkovitostjo dela javne agencije iz pristojnosti ministrstva, in sicer tako, da v poročilo vključijo tudi vsebine iz 1. točke (nadzor ustanovitelja) in 2. točke (nadzor nad delom direktorja javne agencije) navedenih usmeritev. Če ugotovijo, da je bilo v tekočem letu delo javne agencije ali njenega direktorja v nasprotju z zakonitostjo, strokovnostjo in učinkovitostjo dela, predlagajo vladi ustrezne ukrepe.

V skladu z zgoraj navedenimi Usmeritvami Vlade Republike Slovenije je Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije skladno s prvim odstavkom 48. člena Zakona o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02, 51/04 – EZ-A in 33/11 – ZEKom-C) in 90. členom Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21 in 40/23) v letu 2023 opravilo nadzor nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije za leto 2022 ter delom direktorja agencije in pripravilo poročilo o opravljenem nadzoru.

Glede na navedeno Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije v predmetnem gradivu posreduje Vladi Republike Slovenije v seznanitev glede opravljenega nadzora nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije za leto 2022 ter nad delom direktorja.

**POROČILO MINISTRSTVA ZA VISOKO ŠOLSTVO, ZNANOST IN INOVACIJE O OPRAVLJENEM
NADZORU NAD ZAKONITOSTJO, UČINKOVITOSTJO IN USPEŠNOSTJO DELA JAVNE
AGENCIJE ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2022 TER NAD
DELOM DIREKTORJA AGENCIJE**

1. UVOD

V skladu z devetim odstavkom 62. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 (Uradni list RS, št. 150/22, 65/23, 76/23 – ZJF-I, 97/23 in 123/23 – ZIPRS2425; v nadaljnjem besedilu: ZIPRS2324) so morali posredni uporabniki državnega proračuna iz šestega, sedmega in osmega odstavka tega člena, ne glede na določbe drugih zakonov in predpisov, posredovati sprejeta letna poročila o delu v soglasje organu, pristojnemu za izdajo soglasja k njihovemu finančnemu načrtu in programu dela. Šesti odstavek navedenega člena je določal, da so morali posredni uporabniki državnega proračuna, ne glede na določbe drugih zakonov in predpisov, posredovati sprejete finančne načrte in programe dela v soglasje pristojnemu ministrstvu najkasneje v 45 dneh po prejemu izhodišč iz drugega oziroma tretjega odstavka tega člena.

K navedenemu dodajamo, da je bilo v skladu z Zakonom o spremembah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 163/22) ustanovljeno Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije, ki je z dnem 24. 1. 2023 prevzelo del delovnega področja Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, ki se nanaša na delovno področje visokega šolstva, znanosti in raziskovanja in del delovnega področja Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki se nanaša na delovno področje tehnologije. Na tej podlagi je Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije prevzelo pristojnost za izdajo soglasja (na podlagi devetega odstavka 62. člena ZIPRS2324) k revidiranemu Letnemu poročilu Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Nadalje pojasnjujemo, da je bil dne 26. 4. 2023 v Uradnem listu Republike Slovenije št. 48/23 objavljen Sklep o ustanovitvi Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije, ki v prvem odstavku 47. člena določa, da je Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije univerzalni pravni naslednik Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije in z dnem vpisa v sodni register prevzame vso njeno dejavnost, premoženje, zaposlene, osnovna sredstva in dokumentacijo ter nadaljuje vsa pravna razmerja Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije je bila dne 11.5.2023 vpisana v sodni register pri registrskem organu, matična številka: 9390847000, šifra proračunskega uporabnika: 16624, davčna številka: 31434860 in transakcijski račun: IBAN SI56 0110 0600 0076 944 (S) UJP.

V skladu z devetim odstavkom 62. člena ZIPRS2324 je Javna agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije dne 27. 2. 2023 Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in inovacije (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) v soglasje posredovala Letno poročilo za leto 2022 (dokument št. 410-37/2023-1), ki ga je na 39. seji, dne 24. 2. 2023 sprejel upravni odbor Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Dne 23. 6. 2023 je Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije ministrstvu posredovala revidirano Letno poročilo Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije za leto 2022 (dokument št. 410-37/2023-2) ter dne 27.7.2023 sklep 2. seje upravnega odbora Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije o sprejemu revidiranega Letnega poročila Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) za leto 2022 (dokument št. 410-37/2023-8). K revidiranemu Letnemu poročilu agencije za leto 2022 je bilo priloženo tudi revizorjevo poročilo.

Ministrstvo je po pregledu Letnega poročila in revidiranega Letnega poročila agencije za leto 2022 ugotovilo, da ju je sprejel pristojni organ (upravni odbor) agencije in sta skladno s Programom dela in finančnim načrtom agencije za leto 2022 in njegovimi rebalansi 1, 2 in 3, prikazovala načrtovane in dosežene cilje / vrednosti kazalnikov ter finančne podatke, iz katerih je bilo razvidno, da je agencija v pretežnem delu izvedla naloge in uresničila načrtovane cilje.

Agencija je v revidiranem Letnem poročilu za leto 2022 v Izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za leto 2022 izkazovala presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka v višini 59.331 evrov in v Izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka za leto 2022 presežek prihodkov nad odhodki v višini 33.206 evrov. Presežek prihodkov nad odhodki po načelu denarnega toka je izhajal iz razlike med prihodki in odhodki na delovanju agencije

v letu 2022, iz sredstev državnega in evropskega proračuna. Agencija ni izkazovala presežka prihodkov nad odhodki po denarnem toku, izračunanega v skladu z 9. i členom Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23). Vlada Republike Slovenije je s sklepom št. 47601-7/2023/3 z dne 5.9.2023 dala soglasje agenciji, da presežek prihodkov nad odhodki agencije nastal iz poslovanja v letu 2022 v celotni višini 59.331 evra uporabi za opravljanje in razvoj dejavnosti agencije, za investicije v neopredmetena in opredmetena sredstva v upravljanju agencije.

Iz realizacije kadrovskega načrta, ki je bila pripravljena v skladu s 65. členom Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2022 in 2023 (Uradni list RS, št. 187/21, 206/21 – ZDUPŠOP, 129/22, 140/22 – ZSDH-1A in 150/22 – ZIPRS2324) in pojasnila agencije, ki ga je ministrstvo prejelo dne 13. 12. 2023 (dokument št. 410-37/2023-11 z dne 11. 12. 2023), je izhajalo, da je agencija na dan 1. 1. 2023 na virih iz 1., 2., 3., 4., točke prvega odstavka 65. člena ZIPRS2223 izkazovala 57 zaposlenih, kar pomeni, da število zaposlenih, ki so se financirali iz teh virov, ni preseгло dovoljenega števila zaposlenih, ki je bilo določeno v kadrovskem načrtu za leto 2022 (64 zaposlenih). Na virih iz 5. do 11. točke prvega odstavka 65. člena ZIPRS2223 je agencija na dan 1. 1. 2023 izkazovala 2 zaposlena (skupaj 59 zaposlenih).

Glede na ugotovljeno je ministrstvo v skladu z devetim odstavkom 62. člena ZIPRS2324 dne 18.12.2023 agenciji izdalo soglasje k revidiranemu Letnemu poročilu za leto 2022 (dokument št. 0140-13/2023-MIZS-18 z dne 13. 12. 2023).

1.1. Pravne podlage

V skladu s prvim odstavkom 48. člena Zakona o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02, 51/04 – EZ-A in 33/11 – ZEKom-C; v nadaljnjem besedilu: ZJA) nadzor nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela javne agencije opravlja ministrstvo, na delovnem področju katerega javna agencija deluje. Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21 in 40/23) v 90. členu določa, da nadzor nad zakonitostjo, namenskostjo, učinkovitostjo in gospodarnostjo dela agencije opravlja ministrstvo, pristojno za znanost.

Vlada Republike Slovenije je dne 8. 10. 2015 sprejela Usmeritve za opravljanje nadzora nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela javnih agencij (v nadaljnjem besedilu: Usmeritve) številka 06000-3/2015/14). V 3. točki predmetnih Usmeritev je Vlada Republike Slovenije pristojnim ministrstvom naložila, da enkrat letno poročajo o izvedbi nadzora nad zakonitostjo, strokovnostjo in učinkovitostjo dela javne agencije iz pristojnosti ministrstva, in sicer tako, da v poročilo vključijo tudi vsebine iz 1. in 2. točke navedenih usmeritev. Če ugotovijo, da je bilo v tekočem letu delo javne agencije ali njenega direktorja v nasprotju z zakonitostjo, strokovnostjo in učinkovitostjo dela, predlagajo vladi ustrezne ukrepe.

Vlada Republike Slovenije je v skladu z 2. točko Usmeritev naložila pristojnim ministrstvom, da na podlagi 37. člena ZJA ob predložitvi letnega poročila o delu javne agencije od direktorja zahtevajo poročilo o delovanju, poslovanju in opravljanju nalog iz pristojnosti javne agencije, v katerem naj bo posebej pojasnjeno doseganje ciljev in pričakovanih rezultatov dela iz pogodbe, s katero se za dobo, za katero je bil direktor imenovan, določijo cilji in pričakovani rezultati njegovega dela.

Če pristojno ministrstvo na podlagi poročil direktorja javne agencije ugotovi, da direktor ne opravlja svojega dela v skladu z zakonom in ustanovitvenim aktom ali da cilji in pričakovani rezultati njegovega dela iz prej navedene pogodbe niso doseženi, predlaga ukrepe v skladu s 23. členom ZJA.

Revidirano Letno poročilo agencije za leto 2022 je vsebovalo tudi poročilo direktorja agencije o doseganju ciljev in pričakovanih rezultatov dela določenih v pogodbi o zaposlitvi direktorja.

1.2. Predstavitev namena, dejavnosti in nalog Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (agencija) za leto 2022

Agencija je bila ustanovljena s Sklepom o ustanovitvi Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 103/22, 105/10, 125/22 in 48/23; v nadaljnjem besedilu: akt o ustanovitvi) kot pravna oseba javnega prava ter posredni uporabnik proračuna Republike Slovenije v skladu s predpisi s področja javnih financ in javnih agencij. Vloga agencije je bila opravljanje strokovnih, razvojnih in izvršilnih nalog v zvezi z izvajanjem sprejete Znanstvenoraziskovalne in inovacijske

strategije Slovenije oziroma njenih posameznih delov ter izvajanje drugih nalog spodbujanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti v skladu z namenom, določenim v aktu, in morebitnimi usmeritvami ministrstva, pristojnega za znanost. V okviru navedenega je agencija v javnem interesu opravljala naloge, na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, določene v 44. členu Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21 in 40/23; v nadaljnjem besedilu: ZZRID) in 8. členu akta o ustanovitvi, kjer je določeno:

1. izvaja stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz 1. točke drugega odstavka 12. člena ZZRID in z njim povezane evalvacije ter sodeluje v postopku priprave in izvedbe pogajanj za sklenitev pogodbe o stabilnem financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz 28. člena tega zakona;
2. na podlagi neodvisne ter po metodologiji, merilih in postopkih mednarodno primerljive evalvacije, razen če zakon ne določa drugače, odloča o izbiri aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki so opredeljene v 2. točki drugega odstavka 12. člena tega zakona, ter izvaja njihovo financiranje;
3. spremlja izvedbo aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki jih financira, in v tem okviru spremlja predvsem znanstveno odličnost ter širši družbeni in gospodarski vpliv;
4. nadzira zakonitost glede namenske porabe dodeljenih finančnih sredstev za izvajanje aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki jih financira;
5. spodbuja in financira mednarodno sodelovanje, še posebej v okviru evropskega raziskovalnega prostora;
6. sofinancira projekte, opredeljene v 5. točki drugega odstavka 12. člena tega zakona, pri katerih je postopek razpisa za dodelitev sredstev izveden na evropski oziroma transnacionalni ravni in ki so bili izbrani v sofinanciranje na podlagi mednarodnih evalvacij in finančnih usklajitev v okviru programov in sodelovanj, h katerim je pristopila Republika Slovenija oziroma ARRS v skladu z razpoložljivimi proračunskimi sredstvi;
7. pripravi in izvaja instrumente iz 6. točke drugega odstavka 12. člena tega zakona za neposredno financiranje aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki so bile na mednarodnih razpisih odlično ocenjene in ne financirane;
8. pripravi in izvaja instrumente iz 7. točke drugega odstavka 12. člena tega zakona za neposredno financiranje aktivnosti znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki so bile izbrane v sofinanciranje v okviru centralnih programov EU, in ki omogočajo dopolnjevanje z drugimi evropskimi ali državnimi sredstvi;
9. pripravi in izvaja instrumente iz 8. in 9. točke drugega odstavka 12. člena tega zakona;
10. vodi zbirke podatkov, določene s tem zakonom;
11. vodi register zasebnih raziskovalcev;
12. sodeluje pri načrtovanju državne raziskovalne politike;
13. skladno s predpisi ministrstvu, pristojnemu za znanost, pošilja letne programe dela in finančne načrte, kadrovske načrte, letna poročila in periodične samoevalvacije svojega delovanja;
14. spodbuja sodelovanje raziskovalnih organizacij z družbo in gospodarstvom;
15. razvija in vzdržuje sistem kakovosti in učinkovitosti delovanja agencije;
16. izvaja druge naloge v skladu s tem zakonom, ustanovnim aktom agencije, morebitnimi usmeritvami ministrstva, pristojnega za znanost, ter sprejetim letnim programom dela in finančnim načrtom.

2. Pogodba o financiranju delovanja Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (agencija) in znanstvenoraziskovalne dejavnosti v letu 2022

V skladu s 30. členom akta o ustanovitvi je agencija pridobivala sredstva državnega proračuna na podlagi pogodbe, sklenjene z ministrstvom pristojnim za znanost (Pogodba št. C3330-22-452004 o financiranju delovanja in znanstvenoraziskovalne dejavnosti financirala znanstvenoraziskovalno dejavnost s pripadajočimi aneksi št. 1., 2., 3. in 4), s katero sta dogovorili obseg, način in izvedbo financiranja tekočega delovanja agencije, investicij za delovanje agencije, sredstev za vzdrževanje in dograditev informacijskega sistema agencije, programskih nalog agencije in obseg, način ter izvedbo financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti agencije po načelu denarnega toka, skladno s Programom dela in finančnim načrtom agencije za leto 2022, in sicer za opravljeno delo in izvedene programe v obdobju od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022.

Financiranje delovanja agencije in financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti se je zagotavljalo iz ločenih proračunskih postavk. Za vsa prejeta sredstva je agencija tekoče mesečno, na predpisanih obrazcih, ministrstvu pošiljala zahtevke za izplačilo sredstev, ki jih je ministrstvo po preveritvi ustreznosti odobrilo.

3. Revidirano Letno poročilo Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (agencija) za leto 2022 - POVZETEK

Kot izhaja iz revidiranega Letnega poročila agencije za leto 2022 so bile naloge agencije v letu 2022 osredotočene zlasti na zagotavljanje pogojev za izvajanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti in spremljanje namembnosti izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti. Obsežnejši del dejavnosti je predstavljala izvedba stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti ter temeljnih, aplikativnih in podoktorskih projektov. Agencija je tekoče izvajala financiranje iz državnega proračuna in spremljala:

- izvajanje stabilnega financiranja:
  - o institucionalni steber stabilnega financiranja – upravljavska dejavnost,
  - o institucionalni steber stabilnega financiranja – infrastruktura,
  - o programski steber stabilnega financiranja – raziskovalni programi,
  - o programski steber stabilnega financiranja – mladi raziskovalci;
- izvajanje raziskovalnih projektov;
- izvajanje programa mednarodnega sodelovanja;
- izvajanje programa podporne dejavnosti:
  - o znanstvene publikacije,
  - o osrednji specializirani informacijski centri (v nadaljevanju OSIC),
  - o mednarodna znanstvena literatura,
  - o spodbujanje objavljanja v odprtem dostopu,
  - o recenzije, evalvacije in ekspertize, promocija znanstvenoraziskovalne dejavnosti in mednarodno sodelovanje v okviru delovanja agencije,
  - o promocija na področju znanosti;
- aktivnosti, vezane na izvajanje Načrta za okrevanje in odpornost.

3.1. Financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti agencije v letu 2022

Agencija je s sredstvi Proračuna Republike Slovenije, na podlagi pogodbe sklenjene z ministrstvom, pristojnim za znanost, financirala znanstvenoraziskovalno dejavnost v okviru politike 05 Znanost in informacijska družba v okviru programa 0502 Znanstveno raziskovalna dejavnost, podprograma 050201 Raziskovalni programi in projekti, proračunske postavke 160171 Raziskovalno razvojna dejavnost. Za leto 2022 je v ta namen iz Proračuna Republike Slovenije skupaj prejela 271.205.976 evrov po načelu denarnega toka ter od navedenega realizirala 271.162.122 evrov, to je 99,98 %.

Načrt razvojnih programov Proračuna Republike Slovenije 2019 - 2022 za področje financiranja znanosti je vseboval 6 projektov, iz katerih so se v letu 2022 izplačevala sredstva za financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti agencije, kot je razvidno iz spodnje preglednice in obrazložitve v nadaljevanju:

1. Financiranje znanstvene dejavnosti preko ARRS v breme Proračuna RS za leto 2022		Finančni načrt 2022	Realizacija 2022	Realizacija 2022/ Finančni načrt 2022
POLITIKA, Glavni program, Podprogram, Postavka, UPVP				
05 Znanost in informacijska družba		271.205.976	271.162.122	
0502 Znanstveno raziskovalna dejavnost		271.205.976	271.162.122	
050201 Raziskovani programi in projekti		271.205.976	271.162.122	
160171	Raziskovalno razvojna dejavnost	271.205.976	271.162.122	
3330-19-0001	Usposabljanje in razvoj znanstvenih kadrov 2019-2022	35.475.352,53	35.475.352,53	100,00
3330-19-0002	Raziskovalna dejavnost 2019-2022*	147.312.413,73	147.312.413,72	100,00
3330-19-0003	Ustanovitelske obveznosti in infrastrukturni programi 2019-2022	70.280.050,82	70.280.050,82	100,00
3330-19-0004	Mednarodno znanstveno sodelovanje 2019-2022	1.655.320,77	1.655.320,77	100,00
3330-19-0005	Znanstvena literatura in OSIC 2019-2022	8.870.803,33	8.826.949,42	99,51
3330-19-0006	Raziskovalna oprema 2019-2022	7.612.034,82	7.612.034,82	100,00
Skupaj znanstvena dejavnost v breme Proračuna RS		271.205.976,00	271.162.122,08	99,98
* Raziskovalni programi in projekti				

1. Projekt št. 3330-19-0001 Usposabljanje in razvoj znanstvenih kadrov 2019-2022**Namen in uresničevanje**

V okviru projekta št. 3330-19-0001 Usposabljanje in razvoj znanstvenih kadrov 2019-2022 so se financirali mladi raziskovalci (4 leta), spodbujanje zaposlovanja mladih doktorjev in podoktorski raziskovalni projekti (2 leti). Obseg financiranja navedenih vsebin je razviden iz spodnje preglednice.

UPVP		Finančni načrt 2022	Realizacija 2022	Realizacija 2022/ Finančni načrt 2022
3330-19-0001	Usposabljanje in razvoj znanstvenih kadrov 2019-2022	35.475.352,53	35.475.352,53	100,00
Specificirano po vsebinskih sklopih:				
	MLADI RAZISKOVALCI		31.082.554,01	
	PODOKTORSKI RAZISKOVALNI PROJEKTI		4.392.798,52	

Realizacija projekta št. 3330-19-0001 Usposabljanje in razvoj znanstvenih kadrov 2019-2022

V letu 2022 je bila realizacija navedenega projekta 35.475.352,53 evrov (po denarnem toku), kar predstavlja 100 % načrtovanih sredstev proračuna.

Tabela 1: Število izvajalcev, število (so)financiranih projektov ter obseg financiranja v FTE v letu 2022

Leto	PP	Opis PP	Število RO prejemnikov	Število programov oziroma projektov	Obseg financiranja v FTE
2022	32	Podoktorski projekti	51	111	65,54

Pregled v številkah:

39 odobrenih podoktorskih projektov

Podoktorske raziskovalne projekte izvajajo mladi doktorji znanosti takoj po zaključku doktorata. Javni razpis za podoktorske raziskovalne projekte vsebuje kriterije, ki so prilagojeni raziskovalcem, začnejo svojo karierno raziskovalno pot in se razlikujejo od kriterijev za temeljne in aplikativne raziskovalne projekte, za katere konkurirajo že uveljavljeni znanstveniki.

V letu 2022 so štiri podoktorski raziskovalni projekti prejeli državno pomoč v višini 138.695,31 evrov.

Tabela 2: Realizacija ciljnih vrednosti kazalnikov za projekt št. 3330-19-0001 Usposabljanje in razvoj znanstvenih kadrov 2019–2022

Kazalnik	DOSEŽENA VREDNOST	CILJNA VREDNOST	Realizacija
	2022	2022	
Obseg podoktorskih projektov v FTE	65,5	60	109 %
Št. RO prejemnikov podoktorskih projektov	51	40	128 %
Št. MR, ki se usposablja v FTE (polno plačani raziskovalci)*	800*	820	98 %*

*Zaradi spremembe financiranja se podatek nanaša na leto 2021.

Uresničevanje v letu 2022:

Agencija je decembra 2021 objavila Javni razpis za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2022, na podlagi katerega je agencija pričela s financiranjem 39 podoktorskih projektov. V letu 2022 je bilo za

sofinanciranje podoktorskih projektov realiziranih 4,5 milijona evrov, kar znaša 8,3 % med vsemi sredstvi za raziskovalne projekte. V letu 2022 je agencija iz sredstev državnega proračuna financirala 111 podoktorskih projektov v skupnem obsegu 65,5 FTE. Ciljna vrednost je bila dosežena. Po potrebi bi bilo v smiselno uvesti tudi druge ukrepe za spodbujanje zaposlovanja mladih doktorjev, z namenom zaježitve odhoda mladega vrhunsko usposobljenega kadra v tujino. Cilj je sočasno s povečevanjem obsega podoktorskih projektov povečevati tudi število raziskovalnih organizacij prejemnic podoktorskih projektov. Realizirana vrednost števila RO prejemnikov podoktorskih projektov je od ciljne vrednosti v letu 2022 presežena za enajst prejemnikov podoktorskih projektov.

Mladi raziskovalci so doktorski študenti, ki jih prejemnik stabilnega financiranja zaposli za pridobitev doktorske izobrazbe. Z vključitvijo v raziskovalne programe in projekte se mladi raziskovalci pod mentorskim vodstvom naučijo samostojnega raziskovalno-razvojnega dela ter pridobijo znanstveni naziv. Mladi raziskovalci so bili s 1. 1. 2022 vključeni v stabilno financiranje, tako da število in vsebino dela mladih raziskovalcev določijo prejemniki stabilnega financiranja. O njihovem številu in financiranju poročajo prejemniki stabilnega financiranja v finančnih poročilih.

2. Projekt št. 3330-19-0002 Raziskovalna dejavnost 2019–2022

Namen in uresničevanje

Agencija s sredstvi državnega proračuna sofinancira raziskovalne programe, temeljne in aplikativne raziskovalne projekte, mednarodne projekte in projekte iz komplementarne sheme, ciljne raziskovalne programe ter povračila za objavo v odprtem dostopu. Obseg financiranja po navedenih vsebinah je razviden iz spodnje preglednice.

UPVP		Finančni načrt 2022	Realizacija 2022	Realizacija 2022/ Finančni načrt 2022
3330-19-0002	Raziskovalna dejavnost 2019-2022*	147.312.413,73	147.312.413,72	100,00
Specificirano po vsebinskih sklopih:				
	RAZISKOVALNI PROJEKTI - temeljni in aplikativni		49.297.111,30	
	RAZISKOVALNI PROGRAMI		82.665.657,03	
	RAZISKOVALNI PROJEKTI - ERA		138.913,97	
	RAZISKOVALNI PROJEKTI - ERC, VA		11.212.828,66	
	RAZISKOVALNI PROJEKTI - CRP		2.500.779,63	
	POVRČILO ZA OBJAVE V ODPRTEM DOSTOPU		1.497.123,13	

*Raziskovalni programi in projekti

Realizacija projekta št 3330-19-0002 Raziskovalna dejavnost 2019–2022

V letu 2022 je bila realizacija navedenega projekta 147.312.413,72 evrov (po denarnem toku), kar predstavlja 100 % načrtovanih sredstev proračuna.

Raziskovalni projekti in programi predstavljajo osrednje financiranje znanstveno raziskovalnega dela za potrebe družbenega, izobraževalnega, tehnološkega in gospodarskega razvoja. Raziskovalni programi so vključeni v stabilno financiranje, njihovo trajanje pa določi matična raziskovalna organizacija za ta program. Raziskovalni projekti praviloma trajajo 3 leta. Prejemniki sredstev so raziskovalne organizacije, to so javni raziskovalni zavodi, univerze, samostojni visokošolski zavodi ter na podlagi koncesije oblikovane programske skupine, organizirane pri pravnih osebah zasebnega ali javnega prava, ki so kot najuspešnejše pridobile sredstva na podlagi javnega razpisa in postopka evalvacije. Sofinancirajo se tudi raziskave gospodarskim družbam, ki sodelujejo v okviru raziskovalnih projektov. Prenos znanja iz univerz in javnih inštitutov v gospodarstvo ter spodbujanje raziskovalno razvojne dejavnosti v gospodarstvu je ena od pomembnih prioritet. Sofinancirani so stroški izvajanja raziskovalne dejavnosti, to so stroški plač in prispevkov, blaga in storitev in amortizacije raziskovalne opreme, ki se uporablja pri raziskovanju.

Agencija je s sredstvi državnega proračuna sofinancirala tudi raziskovalne projekte t. i. komplementarne sheme ERC (projekti prijaviteljev iz Slovenije, ki so bili v mednarodni recenziji dosegli v javnem razpisu opredeljeni prag uspešnosti na razpisih Evropskega znanstvenega sveta, a niso bili izbrani za sofinanciranje). Namen slednjega mehanizma oziroma sofinanciranja je spodbujanje kakovostnih prijav

na najzahtevnejše razpise v evropskem raziskovalnem prostoru ob zagotovitvi, da bodo projekti, ki na mednarodni ravni dosežejo v javnem razpisu opredeljeni prag sofinancirani na nacionalni ravni. V tem sklopu so prikazani tudi tako imenovani ERA projekti. Gre za projekte, ki izhajajo iz mednarodnih razpisov mrež v prostoru ERA, v katerih sodeluje agencija (JPI Urbana Evropa in NORFACE). Agencija je sofinancirala tudi raziskovalne projekte iz mehanizma vodilne agencije. To je inovativni mehanizem, ki je bil razvit med agencijami članicami krovnega evropskega združenja agencij Science Europe. Agenciji iz različnih držav s sklenitvijo dogovora o sodelovanju v okviru sheme vodilne agencije (ang. Lead Agency Agreement) raziskovalcem iz obeh držav omogočita prijavo skupnega projekta pri eni od agencij (vodilni agenciji), ki izvede recenzijski postopek za skupni projekt. Če je projekt v recenzijskem postopku uspešen in ga vodilna agencija predlaga v sofinanciranje, druga agencija prevzame sofinanciranje svojega dela (tj. raziskovalcev iz svoje države) brez dodatnega recenzijskega postopka.

Agencija je ena izmed dvanajstih evropskih agencij, ki so v letu 2020 podpisale dogovor o multilateralni vodilni agenciji za sofinanciranje znanstveno odličnih dvostranskih oziroma tristranskih raziskovalnih projektov Weave. Dogovor so poleg ARIS podpisale tudi: DFG (Nemčija), FNR (Luksemburg), FNRS (Belgija), FORMAS (Švedska), FWF (Avstrija), FWO (Belgija), GACR (Češka), HRZZ (Hrvaška), NCN (Poljska), RCN (Norveška) in SNSF (Švica). Shema multilateralne vodilne agencije nadgrajuje dosedanje bilateralne sheme vodilne agencije in širi sodelovanje med agencijami več držav. V letu 2021 je agencija pričela z implementacijo omenjenega dogovora z avstrijsko agencijo FWF, švicarsko agencijo SNSF, flamsko agencijo FWO, češko agencijo GAČR, poljsko agencijo NCN in hrvaško agencijo HRZZ, v letu 2022 pa tudi z luksemburško agencijo FNRZ ostalimi agencijami, podpisnicami dogovora pa bo tovrstno sodelovanje predvidoma vzpostavljeno v okviru dogovorjenega petletnega prehodnega obdobja.

S sofinanciranjem projektov ciljnih raziskovalnih programov agencija pomaga pri zagotavljanju raziskovalne podpore resorjem pri oblikovanju strateških ciljev razvoja Slovenije in pri odločanju o temeljnih razvojnih nalogah, ki so nujne za njeno večjo konkurenčnost, prilagodljivost in inovativnost. Ciljni raziskovalni programi se oblikujejo, izvajajo in financirajo v sodelovanju s posameznimi ministrstvi in drugimi zainteresiranimi proračunskimi uporabniki.

Agencija je v okviru tega proračunskega projekta omogočala oziroma raziskovalcem nudila možnost povračila stroškov znanstvenih objav, ki so bile objavljene v odprtem dostopu (stroški APC), in sicer preko Javnega razpisa za povračilo stroškov znanstvenih objav v odprtem dostopu (za leto 2022). Cilj javnega razpisa je bil povračilo stroškov APC (kot inovativno orodje za promocijo slovenske znanosti in je v skladu z Nacionalno strategijo odprtega dostopa do znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov v Sloveniji 2015–2020 ter omogoča približevanje načelom Načrta S Evropske komisije in agencij za financiranje raziskovalne dejavnosti v nekaterih državah članicah EU (Koalicija S)). Obseg sredstev za realizacijo javnega razpisa je za leto 2022 znašal okvirno 1 milijon evrov.

Pregled v številkah:

640 pravočasnih in veljavnih vlog
591 vlog sprejetih za povračilo stroškov

Uresničevanje v letu 2022:

Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID), ki je v uporabi od 1. 1. 2022, je kot bistveno novost uvedel stabilno financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti in avtonomnost prejemnikov stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti. Prvo pogodbeno obdobje stabilnega financiranja obsega leta 2022 do 2027. V stabilno financiranje so vstopile vse raziskovalne organizacije, razen gospodarskih družb, ki so ob začetku uporabe ZZrID izvajale raziskovalne programe. Za teh 55 prejemnikov stabilnega financiranja je bilo iz proračuna za programski in infrastrukturni steber stabilnega financiranja namenjenih 182.383.097,36 evrov.

Agencija je decembra 2021 objavila Javni razpis za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2022. Na razpis je prispelo 1041 pravočasnih in popolnih prijav. Javni razpis za leto 2022 je bil razpisan v eni fazi.

Pregled v številkah:

1014 prijav raziskovalnih projektov je bilo uvrščeno v ocenjevalni postopek
227 projektov predlaganih v financiranje

V letu 2022 je ARIS v shemi mehanizma vodilne agencije, komplementarne sheme ERC in drugih mednarodnih projektov sofinancirala 163 raziskovalnih projektov. Od tega je bil 55 raziskovalnih projektov ERC komplementarne sheme, 91 raziskovalnih projektov po načelu vodilne agencije, 11 raziskovalnih projektov Marie Skłodowska-Curie Pečat odličnosti in 6 raziskovalnih projektov partnerstva PRIMA. Poleg tega so v sklopu mreže Norface in skupne programske pobude Urbana Evropa potekali štirje projekti, pri katerih v mednarodnem konzorciju sodelujejo tudi raziskovalci iz Slovenije.

V letu 2022 je agencija v okviru Ciljnih raziskovalnih programov objavila Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2022« v letu 2022 in Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »Naša hrana, podeželje in naravni viri« v letu 2022.

Pregled v številkah:

Število prijav, prispelih na Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2022« v letu 2022 je bilo 91, število projektov sprejetih v financiranje je bilo 67.

Število prijav, prispelih na Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »Naša hrana, podeželje in naravni viri« v letu 2022 je bilo 30, vseh 30 je bilo sprejetih v financiranje.

Tabela 3: Število izvajalcev, število (so)financiranih programov oziroma projektov ter obseg financiranja v FTE v 2022

Leto	PP	Opis PP	Število RO prejemnikov	Od tega gospodarskih družb	Število programov oziroma projektov	Obseg financiranja v FTE
2022	21	Raziskovalni projekti	209	71	816	720,4
2022	22	Raziskovalni programi	66	11	302*	1061,95*
2022	25	Projekti ERA	4	0	6	2,07
2022	26	Projekti ERC, vodilna agencija	52	1	163	147,84
2022	28	CRP	101	11	193	34,95

*Zaradi spremembe financiranja se podatek nanaša na leto 2021.

Tabela 4: Realizacija ciljnih vrednosti kazalnikov za projekt št. 3330-19-0002 Raziskovalna dejavnost 2019–2022

Kazalnik	DOSEŽENA VREDNOST	CILJNA VREDNOST	Realizacija (%)
	2022	2022	
Število prejemnikov sredstev	371	365	101
Delež sredstev za projekte, katerih nosilci so mlajši raziskovalci največ 10 aktivnih let po zagovoru doktorata	27,4	20	137
Število ciljnih raziskovalnih projektov	198	120	163
Število različnih uporabnikov ciljnih raziskovalnih projektov	24	20	120
Število FTE za izvajanje raziskovalnih projektov in raziskovalnih programov	1888*	2270	0,83*
Delež sredstev za podoktorske projekte med vsemi sredstvi za projekte	8,3	10	83

*Zaradi spremembe financiranja se podatek nanaša na leto 2021.

Agencija je večino ciljev preseгла in le enega dosegla delno.

V zadnjih letih je med ukrepi agencije povečanje deleža podoktorskih raziskovalnih projektov na najmanj 10 % pri vsakoletnem razpisu za temeljne in aplikativne raziskovalne projekte. Na nižji delež sredstev podoktorskih projektov v strukturi vseh sredstev, izplačanih za izvajanje raziskovalnih projektov, vpliva povečanje sredstev za ERC komplementarno shemo, projektov v shemi vodilne agencije ter ciljnih raziskovalnih projektov; brez upoštevanja slednjih bi bil delež podoktorskih projektov 8,3 %. Na nižji delež vplivajo tudi začasne prekinitve financiranja zaradi nastopa porodniškega dopusta, dejstvo, da si zaključki razpisov sledijo v obdobju oziroma času, nekoliko daljšem od enega leta, ter dejstvo, da se podoktorski projekti sofinancirajo 2 leti, ostali projekti pa skoraj v vseh primerih 3 leta. V naslednjih letih si bo agencija prizadevala povečati delež podoktorskih raziskovalnih projektov v razpisu za temeljne in aplikativne projekte, saj preko njih mladi doktorji pridobijo možnost zaposlitve v raziskovalnih organizacijah ali gospodarstvu in se tako lahko zmanjša odhod mladega vrhunsko usposobljenega kadra v tujino. Cilj je povečati delež podoktorskih raziskovalnih projektov nazaj na 10 % in ga stabilizirati na ciljni vrednosti.

Prejemniki sredstev so raziskovalne organizacije in drugi prejemniki. Raziskovalne organizacije so organizacije, ki so vpisane v evidenco raziskovalnih organizacij pri agenciji, to so javni raziskovalni zavodi, univerze oziroma članice univerz, samostojni visokošolski zavodi ter druge pravne osebe zasebnega ali javnega prava, ki so kot najuspešnejše pridobile sredstva na podlagi javnih razpisov oziroma pozivov. Pri univerzah so kot prejemniki sredstev štete članice.

Med ukrepi agencije v zadnjih letih je povečanje deleža raziskovalnih projektov, ki jih vodijo mlajši raziskovalci (do 10 let po doktoratu). Do sedaj najvišji delež projektov (40 %), katerih vodje so bili mlajši raziskovalci, je bil odobren v okviru razpisa za raziskovalne projekte za leto 2014. V naslednjih letih agencija načrtuje stabiliziranje deleža projektov, ki ga vodijo mladi doktorji na ciljni vrednosti 20 %.

V prihodnjih letih je predvideno, da bi se število projektov, financiranih v okviru CRP, ustalilo pri približno 120 financiranih projektov na leto.

Za učinkovito delovanje raziskovalne dejavnosti, visokošolskega izobraževanja, gospodarskega razvoja in v določenem delu tudi drugih družbenih dejavnosti mora biti zagotovljen tudi ustrezen obseg financiranja raziskovalne dejavnosti. Eno od meril je število plačanih ekvivalentov polne zaposlitve oziroma FTE (ang. Full Time Equivalent). Del števila FTE je plačan v obliki stabilnega financiranja raziskovalnih organizacij, del pa preko razpisov, ki vnašajo element konkurenčnosti, kot na primer

razpisi za financiranje raziskovalnih projektov. Za optimalno delovanje sistema so pomembni dolgoročna predvidljivost, zadosten obseg financiranja in ustrezen delež stabilnega financiranja, ki ne sme biti prenizek ali previsok. Prenizek delež stabilnega financiranja povzroča previsoke stroške priprave prijav na razpise s strani izvajalcev in nepotrebne stroške za izvedbo razpisov financerjev raziskovalne dejavnosti, previsok delež stabilnega financiranja pa lahko povzroča neodzivnost izvajalcev raziskovalne dejavnosti na različne družbene in gospodarske izzive.

Tabela 5: Kazalnik mednarodne odmevnosti slovenske znanosti

NAZIV KAZALNIKA	VIR	OPIS	IZH. LETO	IZH. VREDNOST	DOSEŽENA VREDNOST 2021	DOSEŽENA VREDNOST 2022	CILJNA VREDNOST 2023
I002729 – Relativni faktor vpliva	WoS	Relativni faktor vpliva	2009	0,67*	1,24**	1,24***	1,25

* Obdobje 2005–2009

**Obdobje 2017–2021

***Obdobje 2018–2022

Odmevnost znanstvenih rezultatov se meri s standardiziranim mednarodnim bibliometrijskim kazalnikom – relativnim faktorjem vpliva, ki meri razmerje med številom prejetih citatov in številom objav glede na svetovni povprečni faktor vpliva za določeno raziskovalno področje. Osnova za izračun relativnega faktorja vpliva so objave in citati v mednarodni bibliografski bazi Web of Science. Statistično relevantno in običajno v bibliometrijskih praksah je, da se pri analizi bibliometrijskih trendov upoštevajo prekrivajoča petletna obdobja. Vrednost relativnega faktorja vpliva za Slovenijo je bila v treh petletnih obdobjih pred določitvijo izhodiščne vrednosti enaka. Sledilo je postopno povečevanje vrednosti kazalnika, ki je Slovenijo v obdobju 2012–2016 prvič uvrstil nad svetovno povprečje, položaj Slovenije v primerjavi z drugimi državami EU pa se ni bistveno spremenil. V obdobju 2014–2018, še zlasti v obdobjih 2015–2019 in 2016–2020 je bila zabeležena znatnejša rast vrednosti kazalnika za Slovenijo. Ocenjuje se, da je rast vrednosti relativnega faktorja vpliva posledica predvsem višje stopnje rasti števila znanstvenih člankov na globalni ravni. V obdobju 2015–2019 je vrednost kazalnika za Slovenijo prvič presegla tudi vrednost kazalnika za EU-28 (1,14) in ostaja nad vrednostjo EU-28. V letu 2021 se je ustalila na 1,24 in enaka vrednost je bila v letu 2022.

Poleg znanstvenih dosežkov so zelo pomembni rezultati delovanja programskih raziskovalnih skupin, ki nastajajo v interakciji med raziskovalci in uporabniki znanja v vseh segmentih družbe in pomembno vplivajo na spremembe in koristi za gospodarstvo, kulturo, javno(e) politiko(e), zdravje, okolje, kakovost življenja. Programske skupine v povprečju znaten delež sredstev za svoje delovanje pridobijo iz naslova sodelovanja z deležniki iz gospodarstva, drugih družbenih dejavnosti, uprave. Podatki iz vrednotenja programskih skupin, izvedenega v letu 2021 pokažejo, da je bilo iz naslova tega sodelovanja pridobljenih 248,5 milijona evrov (zajeto obdobje 2016–2020).

3. Projekt št. 3330-19-0003 Ustanoviteljske obveznosti in infrastrukturni programi 2019-2022

Namen in uresničevanje

V okviru projekta št. 3330-19-0003 Ustanoviteljske obveznosti in infrastrukturni programi se zagotavlja osnovno financiranje delovanja javnih raziskovalnih zavodov, povračila v zvezi z delom za raziskovalce, ki imajo sredstva za delo financirana iz proračuna RS in financiranje infrastrukturne podpore raziskovalni

dejavnosti. Obseg financiranja po navedenih vsebinah je razviden iz spodnje preglednice.

UPVP		Finančni načrt 2022	Realizacija 2022	Realizacija 2022/ Finančni načrt 2022
3330-19-0003	Ustanoviteljske obveznosti in infrastrukturni programi 2019-2022	70.280.050,82	70.280.050,82	100,00
Specificirano po vsebinskih sklopih:			65.611.625,60	
	USTANOVITELJSKE OBVEZNOSTI - JRZ			
	INFRASTRUKTURNI PROGRAMI BLAGO, STORITVE, INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE		2.599.748,00	
	POVRAČILA V ZVEZI Z DELOM - RAZISKOVALCEM NA JRO		560.088,62	
	INFRASTRUKTURNI PROGRAMI PLAČE		1.508.588,60	

Realizacija projekta št. 3330-19-0003 Ustanoviteljske obveznosti in infrastrukturni programi

V letu 2022 je bila realizacija navedenega projekta 70.280.050,82 evrov, kar predstavlja 100 % načrtovanih sredstev proračuna.

Infrastrukturne obveznosti so s 1. 1. 2022 prešle v stabilno financiranje v obliki upravljalvske in podporne dejavnosti, ki vključuje vse spremljajoče dejavnosti, ki zagotavljajo nemoteno izvedbo znanstvenoraziskovalne dejavnosti.

Infrastrukturni programi so s 1. 1. 2022 prešli v stabilno financiranje v obliki Infrastrukturne dejavnosti, ki je zaokrožena celota raziskovalne infrastrukture kot podpore znanstvenoraziskovalni dejavnosti prejemnikov stabilnega financiranja. Dodatno se (so)financira tudi razvoj nacionalne infrastrukture, ki omogoča sodelovanje v mednarodnih infrastrukturnih projektih v skladu z NRRI in smernicami ESFRI (v nadaljnjem besedilu: projekti NRRI / ESFRI). Sredstva za ESFRI so bila izplačana v skladu s programom dela za leto 2022.

Tabela 6: Realizacija ciljnih vrednosti kazalnikov za ustanoviteljske obveznosti in infrastrukturne programe – projekt št. C3330-19-0003 Ustanoviteljske obveznosti in infrastrukturni programi

Kazalnik	DOSEŽENA VREDNOST	CILJNA VREDNOST	Realizacija (%)
	2022	2022	
Število JRZ prejemnikov sredstev	19	19	100
Število prejemnikov stabilnega financiranja*	55	55	100

* Pri kazalniku, s katerimi spremljamo število prejemnikov stabilnega financiranja, so štete le krovne raziskovalne organizacije

4. Projekt št. 3330-19-0004: Mednarodno znanstveno sodelovanje 2019–2022

Namen in uresničevanje

V okviru projekta št. 3330-19-0004 Mednarodno znanstveno sodelovanje 2019–2022 se je v letu 2022 zagotavljalo: izvajanje mednarodnega dvostranskega znanstvenega sodelovanja, izvajanje bilateralnih raziskovalnih projektov, spodbujanje oddaje prijav na evropske projekte Obzorje Evropa, spodbujanje mednarodne promocije slovenske znanosti, sodelovanje slovenskih znanstvenih združenj v tujini in

gostovanje slovenskih raziskovalcev pri vodjah ERC projektov v tujini. Obseg financiranja navedenih vsebin je razviden iz spodnje preglednice.

UPVP		Finančni načrt 2022	Realizacija 2022	Realizacija 2022/ Finančni načrt 2022
3330-19-0004	Mednarodno znanstveno sodelovanje 2019-2022	1.655.320,77	1.655.320,77	100,00
Specificirano po vsebinskih sklopih:				
	CEA IN BILATERALNI RAZISKOVALNI PROJEKTI (IZRAEL)		654.737,44	
	MEDNARODNI PROJEKTI, DVOSTRANSKO SODELOVANJE		379.410,74	
	PRIJAVE NA EU PROJEKTE		400.000,00	
	ERC FELLOWSHIP		-	
	MEDNARODNA PROMOCIJA ZNANOSTI		191.795,64	
	DELOVANJE SLOVENSkih ZNANSTVENIH ZDRUŽENJ V SVETU		29.376,95	

Tabela 7: Število prejemnikov in število sofinanciranih aktivnosti v 2022

Leto	Naziv	Število prejemnikov	Od tega gospodarskih družb	Število financiranih projektov oz. aktivnosti
2022	CEA, Kitajska in JPI UE	10	0	17
2022	Mednarodni projekti, dvostransko sodelovanje	60	1	338
2022	Prijave na EU projekte	64	14	404
2022	Promocija slovenske znanosti v tujini	9	2	9

Realizacija projekta št. 3330-19-0004 Mednarodno znanstveno sodelovanje 2019–2022

V letu 2022 je bila realizacija navedenega projekta 1.655.320,77 evrov, kar predstavlja 100 % načrtovanih sredstev proračuna.

Dvostransko sodelovanje v obliki raziskovalnih projektov je nadgradnja mobilnosti pri dvostranskem mednarodnem sodelovanju. Agencija je sofinancira dvostransko sodelovanje v okviru ustaljenih inštrumentov dvostranskega sodelovanja. Prevzemanje novih obveznosti za sofinanciranje bilateralnih raziskovalnih projektov se je skladno z mednarodnimi dogovori izvajalo v okviru obstoječih instrumentov agencije. V letu 2022 se je dvostransko sodelovanje sofinanciralo za bilateralne raziskovalne projekte z Ljudsko republiko Kitajsko in Komisariatom za alternativne energije in atomsko energijo (CEA) Francoske republike. V tem sklopu so upoštevani tudi tako imenovani ERA projekti, ki izhajajo iz mednarodnih razpisov mrež v prostoru ERA, v katerih sodeluje agencija (JPI Urbana Evropa in NORFACE).

Agencija na podlagi mednarodnih sporazumov, programov, memorandumov in protokolov, sklenjenih med Republiko Slovenijo in drugimi državami, skupaj z ministrstvom, pristojnim za znanost, v okviru dvostranskega sodelovanja sofinancira tako bilateralne projekte, ki se nanašajo predvsem na mednarodne izmenjave raziskovalcev, kot tudi bilateralne raziskovalne projekte, ki poleg izmenjav raziskovalcev vključujejo tudi raziskovalno delo in so zajeti pri kazalniku Število udeležencev v dvostranskem sodelovanju – projekti. V letu 2022 je agencija sofinancirala dvostransko sodelovanje s 60 udeleženci. Sofinanciranje dvostranskega sodelovanja, ki je bilo v pandemiji COVID-19 med najbolj prizadetimi, se je v letu 2022 glede na stanje v predhodnih letih počasi izboljševalo in se počasi približuje stanju pred pandemijo.

V okviru mednarodnih aktivnosti je agencija sofinancirala slovenske prijavitelje projektov na razpisih okvirnega programa za raziskave in inovacije EU. Sofinancira se prispevek k stroškom priprave in prijave projektov na razpise, ki jih objavi Evropska komisija. Število prijav je odvisno od prijav raziskovalnih organizacij in od uspešnosti prijave v ocenjevalnem postopku Evropske komisije, t.j. doseganja mejnega praga, ki je opredeljen v javnem razpisu za izplačilo enkratnega finančnega prispevka k stroškom priprave in prijave projektov okvirnega programa za raziskave in inovacije EU, ki

ga agencija objavlja praviloma enkrat letno. V letu 2022 je število prijav izrazilo naraslo v primerjavi z 2021 zaradi padca števila prijav v prejšnjem letu, zaradi prehoda iz Obzorja 2020 na nov okvirni program Obzorje Evropa.

Zaradi pandemije COVID-19 agencija v letih 2020 in 2021 ni objavila javnih razpisov za gostovanje slovenskih raziskovalcev pri vodjah ERC projektov v tujini, kar posledično pomeni, da do realizacije samih obiskov tudi v letu 2022 ni prišlo.

V okviru javnega razpisa za promocijo slovenske znanosti v tujini se spodbuja aktivnosti v zvezi s promocijo slovenske znanosti v tujini in povezovanjem znanstvenih dosežkov, kjer je zagotovljena primerna mednarodna in strokovna udeležba in povezovanje znanstvenih dosežkov. Program omogoča sodelovanje s slovenskimi raziskovalnimi organizacijami, raziskovalkami in raziskovalci iz zamejstva ter sodelovanje s slovenskimi raziskovalkami in raziskovalci, ki delujejo v tujini. V javni razpis so vključene inovativne aktivnosti za promocijo slovenske znanosti v tujini s ciljem podpore novim, prodornim idejam na področju promocije in komuniciranja znanosti. Odstopanje od ciljne vrednosti je posledica nižjega števila prijaviteljev na javni razpis in posledično nižjega končnega števila prejemnikov sredstev za promocijo slovenske znanosti v tujini.

V letu 2022 sta bila izvedena dva javna razpisa:

- Javni razpis za sofinanciranje aktivnosti v zvezi s promocijo slovenske znanosti v tujini in povezovanje znanstvenih dosežkov in
- Javni razpis za sofinanciranje delovanja v mednarodnih znanstvenih združenjih.

Tabela 8: Realizacija ciljnih vrednosti kazalnikov za projekt št. 3330-19-0004 Mednarodno znanstveno sodelovanje 2019–2022

Kazalnik	DOSEŽENA VREDNOST 2022	CILJNA VREDNOST 2022	Realizacija (%)
Število udeležencev v dvostranskem sodelovanju – projekti	10	8	125
Število udeležencev v dvostranskem sodelovanju – mobilnost	60	80	75
Število prijav raziskovalnih organizacij, ki so se prijavile na razpise okvirnih programov EU	404	350	115
Število prejemnikov sredstev za promocijo slovenske znanosti v tujini	9	17	53

Od štirih kazalnikov projekta št. 3330-19-0004 Mednarodno znanstveno sodelovanje 2019–2022 je bila ciljna vrednost kazalnika Število udeležencev v dvostranskem sodelovanju – projekti in Število prijav raziskovalnih organizacij, ki so se prijavile na razpise okvirnih programov EU presežena, dve ciljni vrednosti kazalnikov pa nista bili doseženi.

5. Projekt št. 3330-19-0005 Znanstvena literatura in OSIC 2019–2022

Namen in uresničevanje

V okviru projekta št. 3330-19-0005 Znanstvena literatura in OSIC 2019–2022 se je izvajalo (so)financiranje domače poljudne znanstvene periodike, znanstvene periodike, znanstvene monografije, dostop do tuje literature in baz podatkov ter delovanje šestih osrednjih specializiranih

informativnih centrov (OSIC), katerih naloga je zagotavljati kakovost vodenja bibliografskih zapisov v sistemu COBISS. Obseg financiranja po navedenih vsebinah je razviden iz spodnje preglednice.

UPVP		Finančni načrt 2022	Realizacija 2022	Realizacija 2022/ Finančni načrt 2022
3330-19-0005	Znanstvena literatura in OSIC 2019-2022	8.870.803,33	8.826.949,42	99,51
Specificirano po vsebinskih sklopih:				
	DOMAČA POLJUDNOZNANSTVENA PERIODIKA		89.999,92	
	DOMAČA ZNANSTVENA PERIODIKA		1.247.294,07	
	ZNANSTVENE MONOGRAFIJE		448.604,70	
	TUJA PERIODIKA IN BAZE PODATKOV		6.759.319,73	
	KNJIŽNICE IN INFORMACIJSKI CENTRI		281.731,00	

Realizacija projekta št. 3330-19-0005 Znanstvena literatura in OSIC 2019–2022

V letu 2022 je bila realizacija navedenega projekta v višini 8.826.949,42 evrov. Glede na načrtovana sredstva v višini 8.870.803,33 evrov realizacija predstavlja 99,51 % načrtovanih sredstev proračuna.

Za kakovostno raziskovalno delo je nujen dostop do ustreznega števila kakovostnih znanstvenih revij in podatkovnih zbirk obravnavanih tematskih področij. Sofinanciranje nakupa mednarodne znanstvene literature, domače periodike in znanstvenih monografij je urejal Pravilnik o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti. Pravilnik je določal pravila izvedbe javnih razpisov, način, pogoje in postopek za izbor prijav za sofinanciranje zgoraj navedenih aktivnosti. Sredstva prijaviteljem se dodelijo za porabo v tekočem letu. Sofinancira se elektronski dostop do najnovejših znanstvenih zbirk podatkov in nakup mednarodne znanstvene literature, da bi zagotovila razpoložljivost in dostopnost mednarodnih znanstvenih in strokovnih podatkov za potrebe raziskovalne, izobraževalne in razvojne dejavnosti. Literatura je javno dostopna v vseh knjižnicah, raziskovalnih organizacijah in sistemu COBISS. Na podlagi razpisa se sofinancira izdajanje publikacij s poljudnoznanstveno in znanstveno vsebino. S tem se je želelo omogočiti objave tistih poljudnoznanstvenih in znanstvenih publikacij, ki so pomembne za spodbujanje zanimanja splošne javnosti, še zlasti mladih, za naravoslovje in tehnologijo. Sofinanciralo se je tudi izdajanje znanstvenih monografij, ki so pomembne za razvoj slovenske znanstvene terminologije, za predstavljanje znanstvenih dosežkov in spoznanj v domačem in mednarodnem prostoru ter za širjenje znanstvene kulture.

Tabela 9: Realizacija ciljnih vrednosti kazalnikov za znanstveno literaturo in OSIC 2019–2022

Kazalnik	DOSEŽENA VREDNOST	CILJNA VREDNOST	Realizacija (%)
	2022	2022	
I10324 – Število prejemnikov sredstev za znanstveno literaturo	45	48	68,75
I10344 – Število financiranih publikacij s poljudnoznanstveno in znanstveno vsebino	160	170	94,1
I10346 – Število financiranih znanstvenih monografij	169	160	106,25

Sofinanciranje znanstvenega tiska pomeni pomemben korektiv tržnemu mehanizmu, saj zaradi omejene zainteresirane publike izdaje pogosto ne bi bile ekonomsko upravičene, je pa izdajanje znanstvenega tiska širšega družbenega pomena. Sofinancirane so tudi dejavnosti osrednjih specializiranih informativnih centrov oziroma specialnih in visokošolskih knjižnic, ki opravljajo naloge centrov, s katerimi se izgrajuje sistem bibliografske baze raziskovalcev v Sloveniji.

Za kakovostno raziskovalno delo je nujen dostop do ustreznega števila kakovostnih znanstvenih revij in podatkovnih zbirk obravnavanih tematskih področij. Sofinanciranje nakupa mednarodne znanstvene literature, domače periodike in znanstvenih monografij ureja pravilnik o postopkih.

V letu 2022 je bilo financiranih 18 publikacij s poljudnoznanstveno vsebino in 142 publikacij z znanstveno vsebino, skupno 160 publikacij. Manjše odstopanje od cilje vrednosti je posledica večjega poudarka elementa kakovosti in posledično spremenjenih razpisnih pogojev v okviru Javnega razpisa za sofinanciranje izdajanja domačih periodičnih znanstvenih publikacij v letih 2021 in 2022. Posledično je na omenjeni javni razpis prispelo manj prijav za sofinanciranje izdajanja domačih znanstvenih publikacij, ki so uvrščene v zadnji dve kategoriji navedenih publikacij.

Namen je zagotavljati sofinanciranje objav 150 do 200 znanstvenih monografij na leto. V letu 2022 je bilo financiranih 169 znanstvenih monografij.

V letu 2022 sta bila objavljena dva javna razpisa:

- Javni razpis za sofinanciranje izdajanja znanstvenih monografij v letu 2022:
Pregled v številkah:
186 prispelih veljavnih vlog
169 vlog je bilo sprejetih v financiranje
- Javni razpis za sofinanciranje nakupa mednarodne znanstvene literature v letu 2022:
Pregled v številkah:
38 prispelih veljavnih vlog
34 vlog je bilo sprejetih v financiranje

V letu 2022 je bil objavljen Javni razpis za sofinanciranje programov dejavnosti osrednjih specializiranih informacijskih centrov v obdobju 2022–2025. Za izvajanje programov dejavnosti osrednjih specializiranih informacijskih centrov (OSIC) po znanstvenih vedah je bilo izbranih 6 izvajalcev.

V letu 2020 sta bila objavljena dva javna razpisa za financiranje v letu 2022:

- Javni razpis sofinanciranje izdajanja domačih periodičnih znanstvenih publikacij v letu 2021 in 2022
Pregled v številkah:
145 prispelih veljavnih vlog
145 vlog je bilo sprejetih v financiranje
- Javni razpis za sofinanciranje izdajanja domačih periodičnih poljudnoznanstvenih publikacij v letu 2021 in 2022
Pregled v številkah:
20 prispelih veljavnih vlog
18 vlog je bilo sprejetih v financiranje

6. Projekt št. 3330-19-0006 Financiranje raziskovalne opreme v obdobju 2019–2022

Namen in uresničevanje

Raziskovalna oprema predstavlja pomembno raziskovalno in infrastrukturno podporo raziskovalcem za opravljanje raziskovalne dejavnosti pri izvajanju raziskovalnih in razvojnih projektov in programov. V prihodnjih letih bo potrebno opazno povečanje financiranja nakupa raziskovalne opreme, kar bo pomembno prispevalo k zagotavljanju ustreznih pogojev za izvajanje raziskovalne dejavnosti v Republiki Sloveniji.

UPVP		Finančni načrt 2022	Realizacija 2022	Realizacija 2022/ Finančni načrt 2022
3330-19-0006	Raziskovalna oprema 2019-2022	7.612.034,82	7.612.034,82	100,00
Specificirano po vsebinskih sklopih:		RAZISKOVALNA OPREMA	7.612.034,82	

Realizacija projekta št. 3330-19-0006 Financiranje raziskovalne opreme v obdobju 2019–2022

V letu 2022 je bila realizacija navedenega projekta v višini 7.612.034,82 evrov, kar predstavlja 100 % načrtovanih sredstev proračuna.

V letu 2021 je bil objavljen Javni razpis za sofinanciranje nakupov raziskovalne opreme – Paket 20
Pregled v številkah:

147 prispelih veljavnih vlog

109 vlog je bilo sprejetih v financiranje, nakupi za 103 prijave realizirani v letu 2022, nakupa 2 prijavi predvidena za leto 2023, v primeru 4 prijavi odstop od nakupa raziskovalne opreme.

V letu 2022 je bil objavljen Javni razpis za sofinanciranje nakupov raziskovalne opreme – Paket 21

Pregled v številkah:

188 prispelih veljavnih vlog

176 vlog je bilo sprejetih v financiranje, nakupi 104 prijavi so bili realizirani, v primeru 1 prijavi odstop od nakupa raziskovalne opreme.

Tabela 10: Realizacija ciljnih vrednosti kazalnikov za raziskovalno opremo 2019–2022

Kazalnik	DOSEŽENA VREDNOST	CILJNA VREDNOST	Realizacija (%)
	2022	2022	
Število kosov velike raziskovalne opreme v uporabi*	1230	1090	113
% odpisane raziskovalne opreme*	61	58	105

* Pri podatkih je eno leto zamika (podatki za leto 2022 se nanašajo na stanje konec leta 2021)

Število realiziranih nakupov velike raziskovalne opreme je odvisno od dinamike nakupov raziskovalne opreme in zmožnostjo zagotavljanja lastnih sredstev s strani raziskovalnih organizacij, kar posledično vpliva na doseganje ciljne vrednosti. Dosežena vrednost v letu 2022 je 1090 kosov velike raziskovalne opreme (podatek se nanaša na stanje konec leta 2021). To pomeni, da je bila ciljna vrednost presežena in je doprinesla k izboljšanju celokupne slike stanja raziskovalne opreme v slovenskem raziskovalnem prostoru, saj se je odstotek odpisane raziskovalne opreme v primerjavi s predhodnim letom rahlo zmanjšal.

3.2. Financiranje delovanja agencije v letu 2022

Namen in uresničevanje

V okviru Proračuna Republike Slovenije za leto 2022 so bila po načelu denarnega toka na proračunski postavki 569210 Delovanje ARRS načrtovana sredstva za financiranje tekočega delovanja agencije, investicij za delovanje agencije ter za vzdrževanje in dograditev informacijskega sistema agencije, v skupni višini 5.145.316 evrov, ki jih je agencija realizirala v skupni višini 4.603.146 evrov. V okviru navedenih sredstev tekočega delovanja so se poleg sredstev za ožje delovanje agencije zagotavljala tudi sredstva za izvajanje programskih nalog agencije, in sicer: za recenzije, evalvacije in ekspertize, promocijo in mednarodno sodelovanje.

Načrtovana in realizirana sredstva po ekonomskih namenih in navedenih vsebinah so razvidna iz spodnje preglednice.

Naziv	Finančni načrt 2022	Realizacija 2022	Realizacija SPECIFICIRANO					
			Agencija - delovanje	Mednarodno sodelovanje	Recenzije, evalvacije in ekspertize	Promocija	Sredstva EU	NOO
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	4.778.557	4.304.906	3.121.028	105.000	1.013.878	65.000		
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	366.759	298.240	298.240					
Prejeta sredstva sklad NOO	15.663	3.541						3.541
Ostala prejeta sredstva iz proračuna EU	51.402	10.259					10.259	
Ostala prejeta sredstva		1.262	1.262					
Skupaj prihodki za izvajanje javne službe	5.212.381	4.618.208	3.420.530	105.000	1.013.878	65.000	10.259	3.541
A Plače in drugi izdatki zaposlenim	2.181.603	1.982.918	1.979.518				3.400	
B Prispevki delodajalcev za socialno varnost	341.792	308.461	307.914				547	
C Izdatki za blago in storitve	2.322.227	1.983.330	893.823	106.037	960.264	16.903	6.303	
J Investicijski odhodki	436.060	310.293	310.293					
Skupaj odhodki za izvajanje javne službe	5.281.682	4.585.002	3.491.549	106.037	960.264	16.903	10.250	0
Presežek prihodkov nad odhodki		33.206			53.615	48.097	9	3.541
Presežek odhodkov nad prihodki	69.301	0	71.019	1.037	0	0	0	0

Finančna sredstva niso edina dimenzija kakovostnega raziskovalnega okolja, zato je agencija v letu 2022 sledila usmeritvam Strategije delovanja in razvoja agencije do leta 2020, ki so: (I) Kakovostno izvajanje dejavnosti skladno z zakonskimi podlagami, aktom o ustanovitvi in veljavnimi nacionalnimi strateškimi dokumenti, (II) Transparentno delovanje in odzivnost, (III) Optimizacija instrumentov in razvoj pilotskih instrumentov, (IV) Spremljanje učinkov izvajanja dejavnosti, (V) Vpetost v mednarodni prostor in primerljivost, (VI) Prehod na povsem elektronske storitve in (VII) Odprto komuniciranje z javnostmi in promocija znanosti.

Agencija je naloge evalviranja oziroma izbirnih postopkov znanstvenih vsebin, spremljanje in financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti izvajala z 48 zaposlenimi osebami (stanje v začetku leta 2022), v letu 2022 je imela na viru državnih proračunov dovoljenih skupaj 64 zaposlitev.

Tabela 11: Doseganje ciljev v okviru delovanja agencije v letu 2022

Naziv	Ciljna vrednost	Dosežena vrednost	Doseganje ciljev (%)
Odstotek realizacije programa dela agencije (po obračunskem načelu)	96	95	99
Število izvedenih javnih razpisov, pozivov oz. izbirnih postopkov	34	34	100
Število izvedenih nadzorov pravilne porabe sredstev na RO	10	12	120
Število dogodkov za promocijo znanosti	1	1	100

Iz zgoraj navedene tabele Doseganje ciljev v okviru delovanja agencije v letu 2022 izhaja, da je agencija dva cilja dosegla, en cilj preseгла, en cilj pa skoraj dosegla.

Čeprav je bila realizacija po obračunskem načelu nižja od načrtovane, je realizacija po denarnem toku (proračun 2022) znašala 100 %, kar pomeni, da je agencija svoje naloge pri financiranju dejavnosti izvedla v celoti.

V letu 2022 je bilo izvedenih 9 domačih javnih razpisov in 1 poziv ter 24 mednarodnih javnih razpisov, skupaj 34 razpisov in pozivov, kar je enako načrtovanemu številu.

V letu 2021 je bilo (v okviru nadzorov pravilne porabe sredstev na raziskovalnih organizacijah) začeti 9 revizij za leto 2019, od tega jih je bilo 7 zaključenih v letu 2021, ena v letu 2022 in ena v letu 2023. V letu 2021 je bilo začeti 10 revizij za leto 2020, ki so bile zaključene v letu 2022. V letu 2022 je bilo za leto 2021 izvedenih skupaj 22 revizij namenske porabe sredstev, do 31.12.2022 je bilo zaključenih 12 pregledov.

Agencija je izvedla letni nacionalni dogodek Dan ARRS 2022: Podpiramo odličnost. Okrepljene so bile aktivnosti obveščanja javnosti ter posredovanja objav medijskih odzivov (spletna rubrika [Medijsko zrcalo](#)).

Izvajanje programske naloge: recenzije, evalvacije in ekspertize

Agencija je kljub kadrovskim omejitvam zagotavljala kakovostno izvajanje dejavnosti skladno z zakonskimi podlagami, aktom o ustanovitvi in veljavnimi nacionalnimi strateškimi dokumenti. V letu 2022 je bilo izvedenih 9 domačih javnih razpisov in 1 poziv ter 24 mednarodnih javnih razpisov.

Agencija že dalj časa zagotavlja mednarodno primerljivo izvajanje evalvacijskih postopkov s tujimi recenzenti. Na podlagi v letu 2016 uveljavljenega pravilnika, ki ureja postopke, je v okviru Javnega razpisa za sofinanciranje raziskovalnih projektov za leto 2018, pri ocenjevanju prijav za temeljne projekte prvič uporabili drugačne kriterije kot pri ocenjevanju aplikativnih projektov. Kriteriji za ocenjevanje prijav za temeljne projekte so bili postavljeni po vzoru ocenjevanj ERC, medtem ko so bili kriteriji za ocenjevanje aplikativnih projektov postavljeni po vzoru ocenjevanj v okvirnih programih (H2020). Poleg tega so bili pri ocenjevanju raziskovalnih programov od leta 2017 uporabljeni spremenjeni kriteriji ocenjevanja. Novi kriteriji pri ocenjevanju raziskovalnih programov so bili postavljeni po vzoru kriterijev, ki so v državah EU uporabljeni pri evalvacijah, povezanih z institucionalnim financiranjem.

Izvajanje programske naloge: Promocija

Agencija je 1. in 2. decembra 2022 organizirala nacionalni dogodek Dan ARRS 2022: Podpiramo odličnost. Dogodek, ki je bil posvečen novi generaciji mladih raziskovalk in raziskovalcev, je potekal v Grand hotelu Union v Ljubljani pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja. Dogodka se je v dveh dneh udeležilo več kot 150 mladih in uveljavljenih raziskovalk in raziskovalcev, mentorjev ter predstavnikov izobraževalnih in raziskovalnih organizacij iz Slovenije in tujine.

Dogodek je izpostavil premike in novosti na področjih delovanja agencije, od stabilnega financiranja do podpornih instrumentov za prijave na evropske razpise. Plenarni del Dneva ARRS 2022 je zaznamovala razprava o položaju in prihodnosti Slovenije v okviru Evropskega raziskovalnega sveta (ERC).

Sledile so še okrogla miza o možnostih vključevanja mladih v raziskovanje doma in v tujini ter predstavitev izstopajočih raziskovalnih dosežkov v projektu Odlični v znanosti 2022. Izbranih je bilo 52 raziskovalnih dosežkov iz naravoslovja in tehnike, medicine in biotehnike ter družboslovja in humanistike, od katerih je bilo 21 izbranih za predstavitev na dogodku.

Prvi dan je sklenil večerni slavnostni sprejem mladih raziskovalk in raziskovalcev. Novo generacijo mladih raziskovalk in raziskovalcev so nagovorili slavnostni govorniki: prof. dr. Mitja Lainščak, direktor agencije, akad. prof. dr. Peter Štih, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, akad. prof. dr. Boštjan Žekš, svetovalec predsednika republike iz Urada predsednika Republike Slovenije ter mag. Peter Volasko iz takratnega Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Dogodek si je bilo možno ogledati tudi v živo na povezavi www.danarrs.si.

Drugi dan dogodka je potekala še okrogla miza na temo Faktor vpliva znanstvenih revij v Sloveniji, na kateri so sodelovali uredniki znanstvenih revij in predstavniki knjižnic.

Izvajanje programske naloge: Mednarodno sodelovanje

V letu 2022 se je v okviru mehanizma vodilne agencije in v projektih komplementarne sheme ERC izvajalo 146 raziskovalnih projektov, od tega je bilo 55 raziskovalnih projektov ERC komplementarne sheme, 91 raziskovalnih projektov po načelu vodilne agencije. Poleg tega se je izvajalo tudi 11 raziskovalnih projektov Marie Skłodowska-Curie Pečat odličnosti, 6 raziskovalnih projektov partnerstva PRIMA, 2 bilateralna raziskovalna projekta z Republiko Kitajsko in 15 projektov v okviru bilateralnega raziskovalnega sodelovanja CEA.

Agencija je bila ena izmed dvanajstih evropskih agencij, ki so v letu 2020 podpisale dogovor o multilateralni vodilni agenciji za sofinanciranje znanstveno odličnih dvostranskih oziroma tristranskih raziskovalnih projektov Weave. Dogovor so poleg agencije podpisale tudi: DFG (Nemčija), FNR (Luksemburg), FNRS (Belgija), FORMAS (Švedska), FWF (Avstrija), FWO (Belgija), GACR (Češka), HRZZ (Hrvaška), NCN (Poljska), RCN (Norveška) in SNSF (Švica). Shema multilateralne vodilne agencije nadgrajuje dosedanje bilateralne sheme vodilne agencije in širi sodelovanje med agencijami več držav.

4. Poročilo o ciljih in rezultatih dela direktorja agencije za leto 2022

Na podlagi tretjega odstavka 21. člena Zakona o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02, 51/04 – EZ-A in 33/11 – ZEKom-C; v nadaljnjem besedilu: ZJA) je bila, za mandat od 30. 10. 2020 do 29. 10. 2025, sklenjena Pogodba o zaposlitvi ter o ciljih in pričakovanih rezultatih dela z direktorjem agencije prof. dr. Robertom Repnikom, ki ga je Vlada Republike Slovenije na njegovo prošnjo, zaradi zdravstvenih razlogov, z dnem 30. 1. 2022 z odločbo z dne 20. 1. 2022 št. 01410-16/2021/5 predčasno razrešila. Dne 29. 1. 2022 je ministrstvo prejelo sklep upravnega odbora agencije, s katerim je le-ta Vladi Republike Slovenije predlagal, da za vršilca dolžnosti direktorja agencije imenuje prof. dr. Mitjo Lainščaka, in sicer za čas od 31. 1. 2022 do imenovanja novega direktorja agencije, vendar najdalj za šest mesecev. Na podlagi navedenega je Vlada Republike Slovenije dne 29. 1. 2022 izdala odločbo o imenovanju prof. dr. Mitje Lainščaka za vršilca dolžnosti direktorja agencije z dnem 31. 1. 2022, do imenovanja direktorja agencije, vendar največ za dobo šestih mesecev, in sicer do 30. 7. 2022. Nadalje je ministrstvo dne 10. 5. 2022 prejelo sklep 27. seje upravnega odbora agencije z dne 9. 5. 2022 o izbiri prof. dr. Mitje Lainščaka za direktorja agencije ter predlog Vladi Republike Slovenije, da ga imenuje za direktorja agencije za mandatno dobo petih let. Vlada Republike Slovenije je dne 11. 5. 2022 izdala odločbo o imenovanju prof. dr. Mitje Lainščaka za direktorja agencije, za mandatno dobo petih let, za obdobje od 13. 5. 2022 do 12. 5. 2027. Dne 7. 9. 2022 je Vlada Republike Slovenije sprejela sklep št. 02002-21/2022/4, o sklenitvi pogodbe o zaposlitvi ter o ciljih in pričakovanih rezultatih dela s prof. dr. Mitjem Lainščakom in za podpis predmetne pogodbe pooblastila ministra za izobraževanje, znanost in šport dr. Igorja Papiča. Na podlagi navedenega pooblastila je bila dne 27. 9. 2022 sklenjena predmetna pogodba.

K navedenemu dodajamo, da je dne 4. 4. 2023 začel veljati Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 40/23), ki je v prvem odstavku 21. člena določal, da mora Vlada Republike Slovenije v enem mesecu od uveljavitve tega zakona sprejeti akt o ustanovitvi Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ARIS) in imenovati vršilca dolžnosti direktorja ARIS ter, da z dnem imenovanja vršilca dolžnosti direktorja ARIS direktorju Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije preneha mandat. Vlada Republike Slovenije je na podlagi 43. člena Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21 in 40/23), prvega odstavka 21. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 40/23) in v skladu s 6. členom Zakona o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02, 51/04 – EZ-A in 33/11 – ZEKom-C; v nadaljnjem besedilu: ZJA) dne 26. 4. 2023 sprejela Sklep o ustanovitvi Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 48/23).

Glede na navedeno je Vlada Republike Slovenije na podlagi prvega odstavka 21. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 40/23), drugega odstavka 8. člena Zakona o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02, 51/04 – EZ-A in 33/11 – ZEKom-C) in 48. člena Sklepa o ustanovitvi Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 48/23), dne 4. 5. 2023 izdala odločbo št. 01410-6/2023/5, s katero je z dnem 5. 5. 2023 imenovala dr. Špelo Stres za vršilko dolžnosti direktorice ARIS. Na podlagi navedenega je z dnem 4. 5. 2023 prof. dr. Mitji Lainščaku prenehal mandat direktorja Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (odločba Vlade Republike Slovenije št. 01410-7/2023/4 z dne 4. 5. 2023).

4.1. Povzetek poročila direktorja Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (agencija)

V skladu s 37. členom Zakona o javnih agencijah, je agencija dne 27. 2. 2023 ministrstvu posredovala Letno poročilo za leto 2022 in dne 23. 6. 2023 revidirano Letno poročilo za leto 2022 ter dne 27. 7. 2023 sklep 2. seje upravnega odbora agencije o sprejemu revidiranega Letnega poročila za leto 2022. Letno in revidirano Letno poročilo agencije za leto 2022 sta vsebovali tudi poročilo o doseganju ciljev in pričakovanih rezultatov dela direktorja, na podlagi katerih je oblikovana ocena o doseganju pogodbeno določenih ciljev in rezultatov v letu 2022. Cilji in pričakovani rezultati dela direktorja s ključnimi kazalniki so bili predvsem:

1. Izvedba vseh aktivnosti po programu dela in finančnem načrtu agencije na letni ravni; Pričakovan rezultat dela direktorja je bil realizacija planiranih aktivnosti iz programa dela in finančnega načrta agencije:
Iz Revidiranega Letnega poročila agencije za leto 2022 je razvidno, da je agencija v pretežnem delu realizirala planirane aktivnosti oz. dosegla ključne cilje načrtovane v Programu dela in finančnem načrtu ter njegovih rebalansih 1, 2 in 3 za leto 2022 (v nadaljnjem besedilu: Program dela in finančni načrt za leto 2022). Odstopanja od doseganja načrtovanih rezultatov so bila v okviru dopustnih odstopanj (doseganje navedenega cilja in pričakovanega rezultata, je obrazloženo v 3. točki predmetnega gradiva v delu – »Revidirano Letno poročilo agencije za leto 2022- povzetek«);
2. Finančna realizacija izvedbe Programa dela in finančnega načrta agencije na letni ravni; Pričakovani rezultat dela direktorja je bil letna finančna realizacija programa dela in finančnega načrta agencije:
Agencija je v Programu dela in finančnem načrtu za leto 2022 in na njegovi podlagi sklenjeni pogodbi o financiranju delovanja in znanstvenoraziskovalne dejavnosti za leto 2022, za namen financiranja tekoče porabe ((to je: za stroške dela, blaga in storitev), za izvedbo programskih nalog agencije (to je: za mednarodno sodelovanje, za recenzije, evalvacije in ekspertize ter za promocijo)) in za namen financiranja investicij za delovanje agencije ter za vzdrževanje in dograditev informacijskega sistema agencije, načrtovala sredstva v višini 5.145.316 evrov, ki jih je realizirala v višini 4.602.601 evrov, to je 89,45 %. Agencija je prav tako v Programu dela in finančnem načrtu za leto 2022 in na njegovi podlagi sklenjeni pogodbi o financiranju delovanja in znanstvenoraziskovalne dejavnosti za leto 2022, načrtovala 271.205.976 evrov za namen financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, od katerih je realizirala 271.162.122 evrov, to

- je 99,98 % (razvidno iz 3. točke predmetnega gradiva v delu – »Revidirano Letno poročilo agencije za leto 2022- povzetek«);
3. Realizacija letnega načrta investicij; Pričakovan rezultat dela direktorja je realizacija letne, v programu dela in finančnem načrtu načrtovane vrednosti investicij:
V Programu dela in finančnem načrtu za leto 2022 je agencija za namen financiranja investicij za delovanje agencije ter za namen investicij za vzdrževanje in dograditev informacijskega sistema skupno načrtovala 366.759 evrov, in sicer 150.000 evrov za financiranje investicij za delovanje agencije ter 216.759 evrov za financiranje investicij za vzdrževanje in dograditev informacijskega sistema agencije (v okviru projekta št. 3330-22-5011 »Dograditev informacijskega sistema ARRS«). Od načrtovanega je agencija v letu 2022 realizirala skupno 298.240 evrov, to je 81,32 %, in sicer 147.682 evrov za investicije za delovanje agencije ter 150.558 evrov za investicije za vzdrževanje in dograditev informacijskega sistema agencije.
  4. Zagotavljanje kakovosti izvajanja storitev agencije; Pričakovan rezultat dela direktorja je, da vsaj 70 % uporabnikov storitev agencije v Anketi o zadovoljstvu uporabnikov storitev agencije, ki jo letno izvede agencija, pozitivno oceni kakovost storitev agencije:
Agencija je aprila 2022 na 243 elektronskih naslovov vseh organizacij, ki so v letu 2021 prejele sredstva s strani agencije, posredovala prošnjo za izpolnitev ankete o kakovosti izvajanja storitev agencije in prejela 103 izpolnjene ankete. Kot izhaja iz poročila agencije je večina odgovorov (99 %) izražala splošno pozitivno oceno glede sodelovanja agencije z uporabniki storitev. Komentarji so se najpogosteje nanašali na: profesionalnost in strokovnost javnih uslužbencev; odzivnost in komunikacijo javnih uslužbencev ter pripravljenost na pomoč pri odpravljanju in reševanju težav; izvajanje sofinanciranja skladno s sklenjenimi pogodbami, elektronske poenostavitve poslovanja uporabnikov (portal Digital Forms) in spletno stran;
  5. Zagotavljanje promocije in širjenja znanstvenih spoznanj na letni ravni; Pričakovan rezultat dela direktorja je letna izvedba aktivnosti za predstavitev dosežkov znanosti različnim javnostim:
Agencija je v letu 2022 izvedla naslednje aktivnosti za predstavitev dosežkov znanosti različnim javnostim, in sicer je dne 1. in 2. decembra 2022 priredila nacionalni dogodek Dan ARRS 2022: Podpiramo odličnost, ki je bil izveden pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja. Po dveh letih virtualno izvedenega dogodka je bil dogodek izveden v živo v Grand Hotelu Union v Ljubljani. Uvodni del dogodka z naslovom »Delovanje Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije« je bil namenjen predstavitvi novosti in trendov dejavnosti agencije, predvsem glede uvedbe Stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti in predstavitvi vloge SID banke pri financiranju raziskovalnih organizacij. Nadaljevanje dogodka je bilo namenjeno razpravi o priložnostih, ki jih raziskovalcem nudi Evropski raziskovani svet – ERC in nacionalnih podpornih instrumentih za razvoj akademske kariere mladih. Sledili sta še okrogla miza Mlajši raziskovalci v Regiji z razpravo o priložnostih in izzivih o možnostih vključevanja mladih v raziskovanje doma in v tujini ter okrogla miza z naslovom Faktor vpliva znanstvenih revij v Sloveniji, kjer je bila razprava prvenstveno namenjena urednikom slovenskih revij, pri čemer je bila osredotočena na faktor vpliva na nacionalni in mednarodni ravni. V okviru dogodka je potekala že 11. izvedba projekta promocije znanosti agencije – Odlični v znanosti 2022, kjer je bilo izbranih 52 raziskovalnih dosežkov in od teh 21 izbranih za predstavitev na dogodku »Dan ARRS 2022«. Dogodek je bil prvi dan sklenjen s slavnostnim sprejemom mladih raziskovalk in raziskovalcev;
  6. Zagotavljanje neodvisnega in mednarodno primerljivega raziskovalnega evalvacijskega sistema pri odločanju o izbiri raziskovalnih projektov; Pričakovan rezultat dela direktorja je letna izvedba javnega razpisa za raziskovalne projekte na podlagi neodvisnega, mednarodno primerljivega ocenjevalnega postopka s tujimi recenzenti:
Agencija že dalj časa zagotavlja mednarodno primerljivo izvajanje evalvacijskih postopkov na način, da prijave ocenjujejo recenzenti iz tujine. V letu 2022 je bila evalvacija za raziskovalne projekte že peto leto zapored izvedena na portalu agencije, pri čemer so v veliki večini (pri 1004 izmed 1013 prijav) recenzenti izdelali usklajeno oceno. Javni razpis je bil razpisan v eni fazi, tako, da so prijavitelji oddali le polne (razširjene) prijave. Po izvedenem ocenjevalnem postopku je predlog izbora raziskovalnih projektov izoblikoval mednarodni panel. Izvedbo on-line usklajevanja recenzentov in oddaje ocene na portalu agencije ocenjujemo kot zelo uspešno. Agencija se je na področju zagotavljanja korpusa kakovostnih mednarodnih recenzentov soočala s podobnimi problemi kot sorodne ustanove, združene v okviru Science Europe, in sicer:

- (1) recenzenti se pretežno usmerjajo k evalvacijam, ki jih izvaja Evropska komisija (razloga sta prestižnost institucije in izrazito boljše plačilo kot na nacionalni ravni),
- (2) razpoložljivost recenzentov: recenzenti, ki so privolili v sodelovanje, ga (nemalokrat tik pred rokom za oddajo recenzije) odpovedo zaradi ugotovljenega konflikta interesov, naknadno pripoznane nekompetentnosti za ocenjevanje področja prijave, drugih obveznosti oziroma razlogov iz naslova višje sile in
- (3) pomanjkanje recenzentov za specifična (pogosto nišna) področja;

7. Zagotavljanje javno dostopnih analiz o izvajanju znanstveno raziskovalni dejavnosti v Sloveniji; Pričakovan rezultat dela direktorja je javna objava publikacije Letno poročilo agencije, v katerem so predstavljeni podatki o financiranju raziskovalne dejavnosti iz sredstev državnega proračuna v preteklem letu:

Agencija je v letu 2023 na svoji spletni strani objavila Letno poročilo za leto 2022, v katerem so predstavljeni podatki o financiranju raziskovalne dejavnosti iz sredstev državnega proračuna v preteklem letu. Agencija je svoje temeljne podatke o znanstvenoraziskovalni dejavnosti v Republiki Sloveniji zagotavljala javnosti s prenosom podatkov v javno dostopen spletni informacijski sistem SICRIS (Slovenian Current Research Information System), ki ga upravlja IZUM, podatke zanje pa je v okviru svojega delovanja zagotavljala agencija. Kot izhaja iz poročila je agencija v letu 2022 redno izvajala prenos podatkov za področje evidenc izvajalcev raziskovalne dejavnosti, prenos ostalih podatkov se je izboljšal za leto 2021, za leto 2022 pa je bil okrnjen zaradi prenove informacijskega sistema agencije. Na spletni strani agencije so v razdelku Pregledi in analize objavljeni tako proračunski, kakor tudi mednarodno primerjalni podatki. V rubriki Obseg in struktura financiranja so analitsko obdelani in prikazani podatki o financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki jo financira agencija iz proračuna Republike Slovenije za posamezna leta. Predstavitev pri najpomembnejših inštrumentih vključuje prikaze o porazdelitvah po vsebinskih sklopih, po letih, po raziskovalnih področjih in po starosti ter spolu izvajalcev. Te porazdelitve dajejo vpogled v spreminjanje financiranja po namenih in po področjih ter v starostno in spolno strukturo raziskovalcev, katere financira agencija. Podatki so prikazani tako po številu raziskovalcev kot tudi po ekvivalentih polnega delovnega časa, kar je tudi običajna statistična kategorija. Rubrika Mednarodne primerjave je namenjena primerjavam med državami članicami EU. V rubriki so zbrani bibliometrijski in nekateri ključni statistični podatki. Viri podatkov so Eurostat, Clarivate Analytics, Evropski patentni urad in drugi. Agencija je tudi v letu 2022 na spletu objavila poročilo o strukturi, rezultatih in učinkih raziskovalnih projektov v okviru dodeljenih shem državnih pomoči v letu 2021. Zaradi kadrovskih omejitev na področju informacijske podpore se je agencija pri pripravi različnih analiz soočala z dolgotrajnim pridobivanjem podatkov, kar je močno vplivalo na delovanje na tem področju.

4.2. Ugotovitve ministrstva pri nadzoru nad delom Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (agencija) in dela direktorja agencije za leto 2022

Ministrstvo pri delu agencije v letu 2022 ni ugotovilo kršenja zakonitosti poslovanja. Agencija je v pretežnem delu izvedla naloge in uresničila letne cilje načrtovane v Programu dela in finančnem načrtu in njegovih rebalansih 1, 2 in 3 za leto 2022. Odstopanja od doseganja načrtovanih rezultatov so v okviru dopustnih odstopanj.

Agencija je pristopila k izgradnji celovitega informacijskega sistema, ki naj bi omogočil uporabniku prijazno elektronsko poslovanje in navznoter poenostavil delovne procese ter zmanjšal tveganja napak. Pri izgradnji informacijskega sistema je upoštevala tudi novosti v sistemu financiranja, ki ga je prinesel nov Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti.

Kot nerealizirano nalogo je potrebno izpostaviti v letu 2022 nedokončane aktivnosti agencije v zvezi z izvedbo nadzora nad namensko porabo javnih sredstev v raziskovalnih organizacijah za leta 2019, 2020 in 2021. Namreč skladno s pogodbo o financiranju delovanja agencije in znanstvenoraziskovalne dejavnosti za leto 2021 bi morala agencija do 31. 12. 2021 izvesti nadzor nad namensko porabo javnih sredstev na raziskovalnih organizacijah za leto 2019 in do 31. 3. 2022 nadzor nad namensko porabo javnih sredstev na raziskovalnih organizacijah za leto 2020. Skladno s pogodbo o financiranju delovanja agencije in znanstvenoraziskovalne dejavnosti za leto 2022 pa bi morala agencija do 31. 12. 2022 izvesti tudi nadzor nad namensko porabo javnih sredstev na raziskovalnih organizacijah za leto 2021. Navedene nadzore je agencija zaključila v letu 2023. Iz pojasnil, ki jih je agencija v zvezi z navedenim, posredovala ministrstvu, je bilo razvidno, da si je sicer prizadevala pravočasno izpeljati aktivnosti v zgoraj navedenem načrtu nadzora, vendar v zvezi z revizijami namenske porabe sredstev pri nekaterih

raziskovalnih organizacijah še ni bilo mogoče v pogodbenem roku sprejeti končnih odločitev, med drugim je bilo namreč potrebno počakati na pojasnila oziroma dodatne obrazložitve raziskovalnih organizacij, pri katerih so bile ugotovljene nepravilnosti.

Iz revidiranega Letnega poročila za leto 2022 in poročil direktorja je bilo razvidno, da je bila večina ciljev iz Pogodbe o zaposlitvi ter o ciljih in pričakovanih rezultatih dela direktorja zadovoljivo realizirana. Direktor agencije je v letu 2022 zasledoval zastavljene cilje določene v Programu dela in finančnem načrtu agencije ter jih v čim večji možni meri uspel tudi realizirati.